EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2007/2196(INI)

25.9.2007

NÁVRH SPRÁVY

o diplomatickej a konzulárnej ochrane občanov Únie v tretích krajinách
(2007/2196(INI))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajca: Ioannis Varvitsiotis

PR_INI

OBSAH

strana

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU 3

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o diplomatickej a konzulárnej ochrane občanov Únie v tretích krajinách (2007/2196(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na zelenú knihu Európskej komisie z 28. novembra 2006 o diplomatickej a konzulárnej ochrane občanov Únie v tretích krajinách (KOM(2006)0712,

– so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a stanoviská Výboru pre zahraničné veci, Výboru pre rozvoj a Výboru pre právne veci (A6-0000/2007),

A. keďže existujú veľké rozdiely v zastúpení členských štátov v tretích krajinách;

B. zohľadňujúc najmä skutočnosť, že iba tri krajiny na svete (Čína, Rusko a Spojené štáty) majú svoje diplomatické a konzulárne zastupiteľstvo vo všetkých krajinách EÚ a že v 107 krajinách má maximálne desať členských štátov svoje zastupiteľstvo a na niektorých frekventovaných miestach ako sú Maldivy neexistuje žiadne,

C. považujúc preto, vzhľadom na explóziu počtu obyvateľov Únie, ktorí cestujú (180 miliónov cestovných lístkov sa predalo v roku 2006) alebo sídlia mimo EÚ, že európska prítomnosť prostredníctvom delegácií Európskej komisie by mohla byť zohľadnená v rámci spoločného úsilia o zoskupenie zdrojov s cieľom kompenzovať limity konzulárnych a diplomatických sietí členských štátov,

D. keďže acquis Spoločenstva v tejto oblasti je málo rozvinuté a obmedzuje sa na rozhodnutie 95/553/ES predstaviteľov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadaní Rady týkajúcom sa ochrany občanov Európskej únie diplomatickými a konzulárnymi zastupiteľstvami[1] 19. decembra 1995 a na výmenu informácií medzi členskými štátmi v rámci COCON, pracovnej skupiny na pôde Rady EÚ poverenej konzulárnou spoluprácou, ktorej cieľom je organizovať výmenu informácií o osvedčených národných postupoch,

E. zohľadňujúc iniciatívu Komisie, ktorá sa snaží pomocou svojej zelenej knihy dať konkrétnu náplň článku 20 Zmluvy o ES (ktorý je značne ignorovaný) stanovujúcom každému európskemu občanovi právo (v prípade neexistencie veľvyslanectva alebo konzulátu svojho členského štátu) na diplomatickú a konzulárnu ochranu založenú na zásadách nediskriminácie bez ohľadu na to, kde sa nachádza,

F. keďže takýmto spôsobom Komisia :

- poukazuje na článok 46 Charty základných práv Európskej únie, ktorý považuje právo na konzulárnu a diplomatickú ochranu za základné právo európskeho občana,
- plní povinnosť uskutočniť po uplynutí 5 rokov revíziu rozhodnutia 95/553/ES, ktoré nadobudlo účinnosť v máji 2002,

[1] Ú. v. ES L 314, 28.12.1995, s. 73.

- anticipuje uverejnenie 5. správy Komisie o občianstve Únie, ktoré je privilegovanou príležitosťou na vyhlásenie iniciatív na vytvorenie skutočného práva na diplomatickú a konzulárnu ochranu;

G. keďže súčasný právny rámec bol doteraz interpretovaný obmedzeným spôsobom tým, že diplomatickú a konzulárnu ochranu zaradil do prísne vymedzenej oblasti medzivládnych vzťahov, ktoré sa však riadia ustanoveniami Viedenského dohovoru z roku 1963 a nie článkom 20 Zmluvy o ES,

H. keďže existujú rozdiely v povahe a štruktúre diplomatickej a konzulárnej ochrany a rozdiely, ktoré sa týkajú výberu postupov diplomatickej a konzulárnej ochrany, pretože konzulárna ochrana môže byť aspoň v niektorých prípadoch povinná, ale diplomatická ochrana je stále zaradená do rámca rozhodovania podľa vlastného uváženia, alebo prinajmenšom do rámca medzištátnych vzťahov,

I. keďže oproti tomu v Maastrichtskej zmluve sa objavilo európske občianstvo, ktoré je odvodené od občianstva členských štátov a už odteraz je potrebné pokúsiť sa o harmonizáciu príslušnej diplomatickej a konzulárnej ochrany, ktorá je závažnou etapou potrebného zospoločenštenia piliera SVV,

J. keďže z tohto pohľadu je dôležité, aby sa bezodkladne vytvorili podmienky na revíziu rozhodnutia z roku 1995 zameranú na jeho rozšírenie a jednoznačne sem zahrnúť diplomatickú ochranu,

K. keďže členské štáty už vyvinuli iniciatívy ako je pilotný štát a nácviky spoločnej simulácie, ktoré umožňujú lepšie reagovať v prípade krízy a /alebo vo výnimočných prípadoch a ku ktorým by Komisia mohla prostredníctvom ich vyhodnotenia,

L. vzhľadom na existenciu zatiaľ nedostatočne využitých sietí (ako je sieť honorárnych konzulov), ktoré predstavujú významný zdroj, ktorému je treba poskytnúť potrebnú pomoc,

1. bezvýhradne schvaľuje iniciatívu Komisie, ktorá tým, že odmietla zúženú interpretáciu článku 20 Zmluvy o ES, sa snaží vytvoriť bázu skutočného harmonizovaného základného práva diplomatickej a konzulárnej ochrany pre všetkých európskych obyvateľov;

2. podporuje jej úsilie na vypracovanie ambicióznej dlhodobej stratégie, v rámci ktorej informácia a komunikácia sa stanú kľúčovými prvkami;

3. navrhuje Komisii, aby bezodkladne podala Rade návrh (mimo svojej povinnosti predložiť každé tri roky správu o občianstve v Únii v súlade s článkom 22 Zmluvy o ES) na schválenie spoločných konceptov a záväzných podstatných usmernení na otvorenie nevyhnutného procesu harmonizácie;

4. nabáda ju, aby sa už odteraz zamerala na racionálnu štruktúru, ktorá umožní okamžité zoskupenie prostriedkov a na intenzifikáciu výmeny osvedčených postupov a okamžite vyhotovila súpis všetkých dostupných verejných a súkromných prostriedkov, ktoré možno v tejto oblasti zmobilizovať, a zaviedla rôzne druhy spolupráce medzi početnými

aktérmi, ktorí sa hlásia ako dobrovoľníci (podľa ich odpovede na anketu Komisie), aby sa zhostili svojho podielu na práci (členské štáty, ale tiež honorárni konzuli, miestne samosprávy a mimovládne organizácie);

5. žiada Komisiu, aby zintenzívnila svoje úsilie v oblasti komunikácie a informácie, najmä prostredníctvom:
   - zavedenia jednotného európskeho telefónneho čísla, ktoré umožní každému občanovi Únie spojiť sa s informačným centrom, ktoré mu poskytne všetky užitočné informácie pre prípad kritickej situácie, ktorá vyžaduje otvorenie procesu konzulárnej ochrany, a najmä aktualizovaný zoznam údajov o veľvyslanectvách a konzulátoch členských štátov, na ktoré má právo sa obrátiť;

   - zvyšovania povedomia profesionálnych kruhov, ktoré sú zapojené do krátkodobého alebo dlhodobého pobytu občanov Únie v tretích krajinách, pomocou šírenia brožúr prispôsobených ich sektoru činnosti;

   - vytvorením harmonizovanej stránky s informáciami pre cestujúcich, za ktorú bude zodpovedná Komisia a ktorá podáva kompiláciu alebo syntézu oznámení pre cestujúcich zostavenú jednotlivými členskými štátmi;

6. požaduje, aby vypracovala odporúčanie členským štátom, v ktorom by ich nabádala uviesť článok 20 Zmluvy o ES v pasoch svojich štátnych príslušníkov;

7. žiada, aby v súlade s článkom 192 pododsek 2 Zmluvy o ES predložila Parlamentu návrh na zmenu a doplnenie rozhodnutia 95/553/ES, do ktorého výslovne zahrnie:
   - diplomatickú ochranu,
   - identifikáciu a repatriáciu telesných pozostatkov,
   - zjednodušenie postupov poskytovania peňažných záloh;

8. jednoznačne podporuje iniciatívu už uvedenú v Barnierovej správe o vytvorení spoločných úradov v štyroch testovacích zónach v Karibiku, na Balkáne, v Indickom oceáne a v západnej Afrike a nabáda Komisiu, aby súčasne s vytvorením spoločných úradov naštartovala informačnú kampaň zameranú na občanov Únie sídliacich v týchto zónach, aby vykonali formality potrebné na ich zaregistrovanie;

9. domnieva sa, že v období, ktoré nám zostáva do vytvorenia spoločných úradov, ktoré budú v plnej miere vykonávať základné konzulárne funkcie (vydávanie víz, legalizáciu dokumentov, atď...), Komisia by mala prispieť k úsiliu vyvinutému členskými štátmi v záujme zlepšenia ich spolupráce najmä:
   - v oblasti hodnotenia a analýzy nácviku a simulácií, ktoré sa uskutočnili pod vedením pilotných štátov s cieľom naďalej zlepšovať ich schopnosť koordinácie a reakcie za výnimočných okolností,
   - v oblasti koordinácie a poskytovania ich logistických kapacít a zdrojov v oblasti civilnej ochrany;

10. vyzýva Komisiu, aby pokiaľ je to možné, siahala po odbornom vzdelávaní a technológii pri odstraňovaní niektorých nedostatkov a/alebo lepšie využívala niektoré zdroje, ktoré sú zatiaľ nedostatočne využívané; z tohto pohľadu by Komisia mala predovšetkým

mobilizovať svoje zdroje na financovanie osobitného odborného vzdelávania, ktoré by poskytovali skúsení diplomati a konzulárni úradníci členských štátov honorárnym konzulom, ktorí už sídlia v tretích krajinách; tohto odborného vzdelávania sa neskôr tiež zúčastnia agenti Európskej únie, keď už spoločné úrady a delegácie Únie budú vykonávať konzulárne funkcie, ktoré sú dnes vykonávané výhradne zastupiteľskými úradmi členských štátov;

11. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a Komisii.